

PER SABER-NE MÉS

La cova Cativera

La cova Cativera és un indret de gran bellesa.

La Cova Cativera (o Cautivera, o Cutivera) és una imponent balma de conglomerat d'uns quinze metres de visera, excavada per les aigües en els materials més tous, que es troba al bell mig del vessant sarralesc del cim del Cogulló. Les troballes arqueològiques dels entorns d'aquesta vall posen de manifest que la cova ja era habitada a les acaballes del Neolític per comunitats de pastors de les muntanyes en el marc de la civilització campaniforme (2.200-1.800 aC).

La vegetació que podem observar en aquesta zona és la pròpia de les carenes mediterrànies de muntanya, amb una important presència de plantes bulboses, com les orquídiades, els gladiols o els narcisos; també cal destacar la presència del boix grèvol, espècie protegida.

La presència d'un petit bassinyol al fons de la cova, sota una imatge de la Verge Maria ("I no és una font. És una deu -afirma el poeta Adolf Andreu- / que alimenta un aiguaneix, / que mai no minva ni creix / des que la va crear Déu") i la continuada visita d'excursionistes i caçadors fan d'aquest indret un dels més emblemàtics del paisatge sarralesc.

El Cogulló

El cim del Cogulló es troba a 885 metres d'altitud i, juntament amb la Collada d'en Maldà, és el punt més elevat del terme de Sarra. En dies de cel seré és fàcil reconèixer les serres i massissos que envolten la Conca de Barberà (començant pel sud-oest de la comarca, Muntanyes de Prades, Serra del Tallat, Serres de Queralt i de Brufaganya, Serra de Comarverd i Miramar) i, fins i tot, el Prepirineu (d'oest a est, el Montsec, el Port del Comte, Pedraforca i Rasos de Peguera, Ensija i Serra del Cadí). A tot just dos-cents metres

seguint el senderó arribem a l'anomenada Roca del Cogulló, un impressionant mirador natural, a cavall entre les comarques de l'Alt Camp i la Conca de Barberà, per on es precipita el sender de gran recorregut de la ruta del Cister.

El carrer dels cavallers

L'erosió, que ha provocat que les serres de roca calcària s'hagin clivellat, és al darrera del terreny accidentat i abrupte dels contraforts de la Serra del Cogulló. La verticalitat d'algunes parets és ben present en diversos indrets d'aquesta ruta, com la zona d'escalada, a mig camí de baixada entre el Cogulló i el Muntet del Blat, oberta pel Club Excursionista Sarralesc l'any 2013. Tanmateix, destaca per la singularitat de l'indret i per la bellesa del paratge, mig quilòmetre després, el pas del Carrer dels Cavallers, un autèntic avenc que amaga recorreguts alternatius només aptes per als amants de l'espeleologia.

El molí del Potau

Donat a la vila de Sarra pel seu propietari, Joan Potau i Farré, el molí d'oli que hi ha a l'entrada de la població venint de la carretera del Pla de Santa Maria, al Raval de Sant Joan, fou restaurat i convertit en museu a l'aire lliure el setembre de 1989. Es tracta d'un molí d'oli de lliura del segle XIX que conserva algunes de les peces més importants, entre d'altres, una solera de granit anomenada sotamola, la mola de gairebé dos metres i la premsa de lliura. Si bé les bigues de sis metres van ser restituïdes l'any 2006, el conjunt manté intacte tot l'atractiu de la mòlta ancestral.

Detall de la premsa del molí

La Roca del Cogulló damunt d'un mar de boira.

Trobeu tota la informació a
www.sarra.altanet.org

8 RUTES / 5 NIVELLS DE DIFICULTAT

Nivell 1: rutes amb molt poc desnivell i de distància inferior als 4 km.

ITINERARI BLANC. RUTA 1, DEL VI I DE L'ARTESANIA

Nivell 2: rutes amb un desnivell moderat i de distàncies compreses entre els 5 i els 12 km.

ITINERARI VERD. RUTA 2, DE LA VALLCERVERA

ITINERARI BLAU. RUTA 3, DE L'ANGUERA

Nivell 3: rutes amb un desnivell moderat i de distàncies compreses entre els 13 i els 20 km.

ITINERARI GROC. RUTA 4, DE LES BARRAQUES

ITINERARI LILA. RUTA 5, DEL MAS DEL SANAHÜJA

Nivell 4: rutes amb un desnivell considerable i de distàncies compreses entre els 13 i els 20 km.

ITINERARI VERMELL. RUTA 6, DE LES COVES

ITINERARI MARRÓ. RUTA 7, DEL COGULLÓ

Nivell 5: rutes amb un desnivell considerable i de distància superior als 20 km.

ITINERARI NEGRE. RUTA 8, DE LES PEDANIES

Edita:

Ajuntament de Sarra

Col·labora:

Patronat de Turisme

Diputació Tarragona

Consell Comarcal
de la Conca de Barberà

SARRAL, PATRIMONI I NATURA

ITINERARI MARRÓ

RUTA 7, DEL COGULLÓ

Valldossera

Cova Cativera i Cogulló

Muntet del Blat

Carrer dels Cavallers

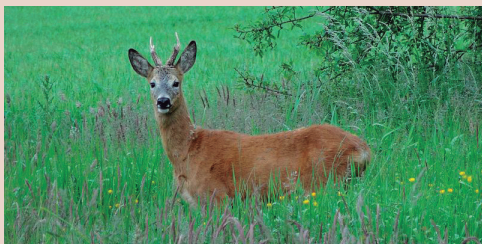
El Salt d'Anguera

AL CENTRE DE LA ZONA XARXA NATURA 2000

La Conca de Barberà és una de les comarques marginals submediterrànies que apareixen al marge oriental de la Depressió Central. La Conca està limitada per diversos massissos i serres de la serralada prelitoral catalana. En la part d'aquesta àrea muntanyenca que correspon al terme municipal de Sarrià (des de les immediacions del Puig de Comaverd fins al Turó de Conells, aquest ja de titularitat cabrenca) -formada per terrenys de formació terciària i serres de sòl clivellat-, l'Espai Xarxa Natura 2000 (Sistema Prelitoral Central), inclou una mostra molt representativa dels ecosistemes mediterranis de muntanya.

Aquesta exigent ruta transcorre per les carenes d'on es dominen les barrancades i rases que baixen del cim del Cogulló (885m.), l'indret més elevat de Sarrià que s'ubica al bell mig d'aquest espai protegit (barrancs de la Solana, del Salt i de la Cova Catiuera i rassa del Tous) i s'endinsa en l'impressionant avenc del Carrer dels Cavallers, sota mateix del Muntet del Blat (684 m). A més, al llarg del seu recorregut, a través de l'antiga partida del despoblat de Valldossera (750-850 m), en una zona influenciada per la ruta del Cister, l'excursionista pot albirar diverses espècies característiques de la fauna dels boscos mediterranis, com són l'àguila cuabarrada o perdiguera (*hieraaetus fasciatus*), el falcó (*falco peregrinus*), el duc (*bubo bubo*) o el cabirol (*capreolus capreolus*). L'entorn de la cova Catiuera, amb alguns exemplars d'orquidees silvestres (*ophrys bombyliflora*) i boix grévol (*ilex aquifolium*), és un gaudi per als amants de la natura.

L'itinerari, que permet també baixar al Salt d'Anguera, finalitza amb la visita al Molí del Potau, antic molí d'oli de lliura del segle XIX restaurat com a museu a l'aire lliure.

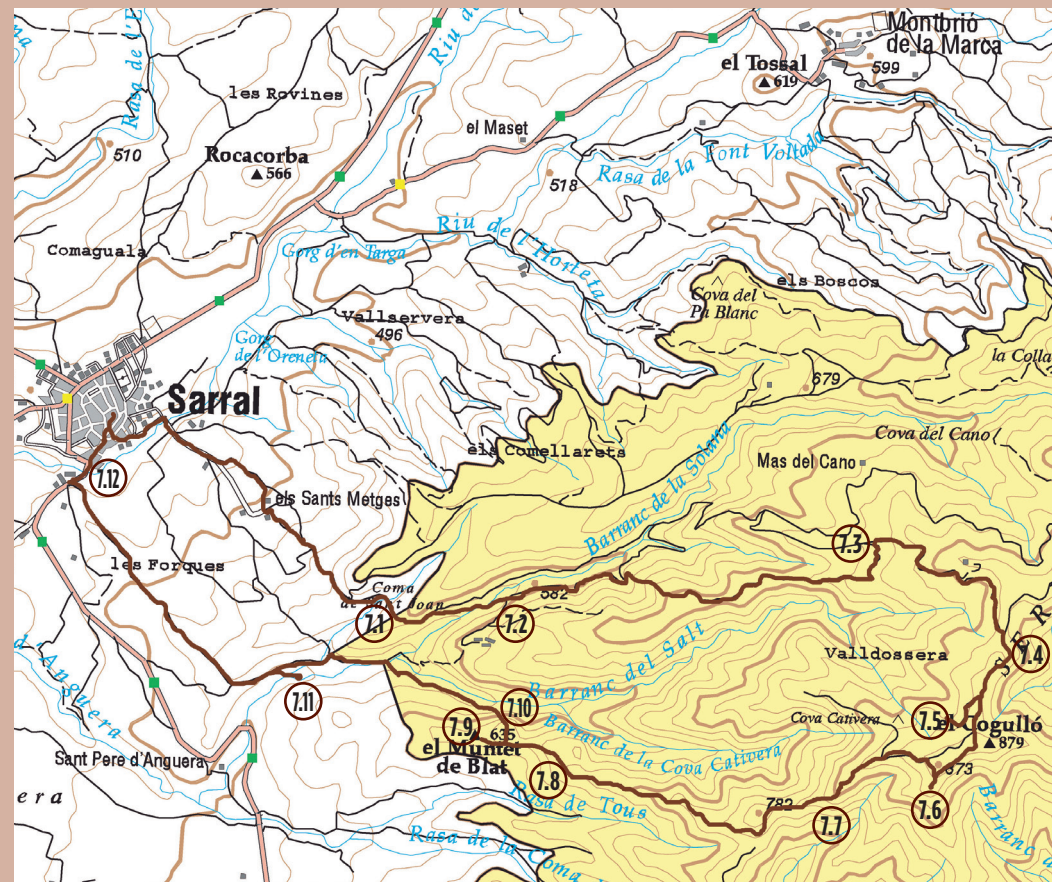

Els cabirols són freqüents en aquesta zona.

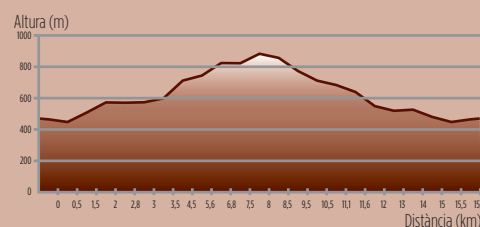
Descripció de la ruta

Bona part del recorregut d'anada és el mateix que el de la Ruta 2, de la Vallcervera (itinerari verd) i 6, de les Coves (vermell). Passada l'ermita dels Sants Metges i la Coma de Sant Joan (7.1), de seguida agafem un senderó a la dreta que, a través del riu de la Solana (7.2), ens porta a un camí paral·lel que seguim durant uns 700 metres també en sentit est. Una pica ens indica que ara cal agafar un senderó molt costerut fins a la torre elèctrica. A partir d'aquest punt seguim durant un quilòmetre i mig la carena que parteix els barrancs de la Solana i del Salt i fem cap al camí de Valldossera (7.3). L'agafem i continuem pujant fins al camí de la Serra del Comaverd, amb indicacions del GR 175 o Ruta del Cister (7.4). Girem a la dreta i, al cap de 400 metres, ja veiem el plafó que ens indica la Cova Catiuera. Quan hàgim baixat a seure vora el bassiol del fons de la balma, haurem fet gairebé la meitat del recorregut (7.5).

La pujada fins al cim del Cogulló ens demana un darrer esforç, ja que ens faldem 600 metres i uns 70 de desnivell. Al Cogulló s'hi arriba per un camí ben indicat que surt a l'esquerra del camí principal i continua en forma de senderó fins al mirador de la Roca del Cogulló (7.6). Decanem després a la dreta fins a tornar a trobar el camí de la Serra del Comaverd, el qual cal seguir cap baix a l'esquerra, en direcció al Muntet del Blat. El camí es torna senderó molt a prop d'un exemplar de pi de tres branques i ens mena a la zona d'escalada, que ens queda al marge mateix a les parets de l'esquerra (7.7). Després d'aquest punt cal fixar-se en les marques de color marró que senyalitzen el senderó garrigós i boscà que hem de seguir durant gairebé dos quilòmetres fins al Muntet del Blat (7.8). Paga la pena aturar-se dalt d'aquest emblemàtic turonet (684 m) i contemplar el barranc del Salt davant nostre, abans de continuar el senderó a l'esquerra fins al Carrer dels Cavallers (7.9), un impressionant avenc que ens demana prudència a l'hora de travessar-lo i de baixar fins al camí de l'Obac del Coix (7.10). Girem a l'esquerra i seguim el camí principal que, al cap d'una mica més d'un quilòmetre, es troba amb la

ruta blava, de l'Anguera. El nostre itinerari continua en aquesta direcció (fins i tot, podem baixar a refrescar-nos al Salt d'Anguera) (7.11) i, quan som al capdamunt de la pujada, girem a la dreta. A partir d'aquest punt el camí, sense cruïlles, ens mena a Sarrià, on entrem per la carretera que ve del Pla de Santa Maria. Al mateix Raval de Sant Joan, a la dreta, trobem el Molí del Potau (7.12) i acabem el recorregut pels mateixos carrers que la ruta de l'Anguera.

Fitxa tècnica i altimetria

Distància i temps: 15,9 km i 4 h 15' / **DPA:** 665m

Grau de dificultat 4: Itinerari a peu força exigent que combina camins i senderons, alguns força costeruts. Cal anar ben calçat (recomanem també pantalons llargs), de manera especial en el senderó garrigós fins al Muntet del Blat i a la baixada del carrer dels Cavallers.

Època: tot l'any, però sobretot a la tardor i la primavera. A l'estiu, a trenc d'alba, podem albirar algun cabirol a les zones més ufanes i allunyades del nucli urbà, prop dels torrents.

Color de la ruta: marró